

[Kristian Kristensen.]

lavere byggepriser, for det andet tendere imod et lavere renteniveau og for det tredje give lavere skatter. Det er tre ting, der vil blive hilst velkommen ude i befolkningen, og som vil være til gavn for vort økonomiske liv.

Nu må vi afvente den siddende kommissions betænkning, men da lovgivningen på dette område jo må fortsætte kontinuerligt, er vi indforstået med den af den højtærede landbrugsminister foreslåede forlængelse, dog kun for et år. Vi imødeser gerne en kommende lovgivning på dette område efter retningslinjer, således at for det første jord overtages på jordrentevilkår, for det andet at jordfondens midler bruges til kortfristede lån til nybegyndere, og for det tredje at finansieringen i øvrigt sker efter de retningslinjer, der nu forhåbentlig bliver lagt til grund ved nyt byggeri.

Jeg bemærker mig i øvrigt med tilfredshed, at den højtærede landbrugsminister trods den beregnede stigning i byggeomkostningerne på 2,2 pct. søger at holde budgettet ved at foreslå uændrede maksimumsbeløb.

Fuglsang: Jeg kan på kommunisternes vegne tilsige mit partis støtte til gennemførelse af denne årlige fornyelse af loven om udlån til statshusmandsbrug; men det betyder ikke, at vi er tilfredse med den udvikling, der har fundet sted på dette område; den svarer vel næppe heller helt til den ånd, hvori statshusmandsloven i sin tid blev vedtaget. Jeg tænker rent umiddelbart på de beløb, der stilles til rådighed f. eks. til byggelån. Gang på gang har man indset, at man var nødt til at hæve maksimumsgrænsen for lånene for at holde trit med byggepriserne, og det har selvfølgelig været rigtigt; men samtidig har rådighedsbeløbene ligget fast, og det kan efter min mening ikke stemme med lovens hensigter.

Nu i år er man gået den vej, at man uden at tage hensyn til byggeprisernes fortsatte stigning har ladet byggelånenes maksimumsgrænser være uændrede, og på det punkt er jeg ikke nær så lykkelig som retsforbundets ærede ordfører, men det er jo nu engang den slags forskelle, der er på et liberalt parti og et socialistisk parti. Helt nyt er

det ikke, at man på den måde forsøger at lægge loft over maksimumsbeløbene. Alle-rede sidste år gik den daværende landbrugsminister efter krav fra de partier, der repræsenterer det større landbrug, med til at halvere den forhøjelse, som var foreslået. Nu går man altså videre ad den vej og har faktisk bøjet sig for den linje, som storbruget ønsker fulgt. Det er vel ikke noget enestående, heller ikke her i tinget; men det kan ikke være i overensstemmelse med folkestyrets idé, at de, som har samlet et flertal på et ganske bestemt princip, uden videre bøjer sig og opgiver princippet af hensyn til nogle fås meninger og interesser.

Bortset herfra må en fastholden af låne-nes størrelse, på trods af at man har konstateret, at byggepriserne stadig stiger, betragtes som en reel nedsættelse af lånene, og en sådan nedsættelse er efter min mening yderst betænkelig i en tid, da de unge, som skal i gang, i forvejen har alle hænde startvanskeligheder at kæmpe med. Det kan være meget godt, som det konservative folkepartis ordfører gør det, at henvise til private långivere; men det kan vel ikke være landmanden ligegyldigt, hvad han skal betale i rente; det er ikke ligegyldigt, om han får lånene af staten og får dem på gunstige vilkår, fordi det nu engang er en samfundsinteresse, at der skaffes nye hjem og arbejdspladser, eller han må gå til de private långivere og gennem høje renter være med til at øge disse private långiveres arbejdsfrie udbytter år efter år.

Efter min mening er der overhovedet al mulig grund til at tage statshusmandslovgivningen og de øvrige landbrugslove op til drøftelse og revision. Som det radikale venstres ordfører allerede har sagt, er der jo et stadigt misforhold mellem det antal ejendomme, der står til rådighed, og antallet af ansøgere, som ønsker at få foden under eget bord. Det er efterhånden, som om de økonomiske problemer er ved at trænge spørgsmålet om udstykning og om en mere retfærdig jordfordeling helt i baggrunden, og det er, som om det store landbrug — som vi også har hørt i dag — ganske bevidst og systematisk udnytter den situation, vi befinder os i, til angreb på selve udstykningen. Heraf ser man for øvrigt ganske klart, hvor ringe indhold der i virkeligheden er i appellen om enighed og sammenhold